

Obsah

Abelova oběť.....	2
Povolání a naděje věřícího.....	6
Dokonalost Krista.....	16
Tři milníky	18
Nevzdaluj se ode mne.....	21
Žalm 22	26

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Nabočany 19

538 62 Hrochův Týnec

www.sirenipismasvateho.cz

info@sirenipismasvateho.cz

2024

Abelova oběť

Pád do hříchu

Když hledíme na celý příběh zahrady Eden, nalézáme v něm krátké shrnutí, úplný obraz Božích cest. Člověk, který byl postaven nejen pod odpovědnost, nýbrž měl také jasný příkaz, byl chybný – a pak také skutečně zhřešil. Bůh ho v Eden navštěvoval, aby s ním měl společenství, avšak nyní ho musel odtud „vyhnat“ (1. Moj. 3,24). Ale nevzdálil člověka ze Své blízkosti, aniž by mu v jeho novém postavení neprojevil také svrchovanou milost, která se postavila proti zlu. Nahota člověka byla vyjádřením jeho ztracené neviny. Od nynějška jeho stav vyznačovaly hanba a vina. Proto se bál Boží přítomnosti. Avšak Bůh se postavil k této tragické situaci Svoji neomezenou milostí. Udělal pro Adama oděv z kůží, které byly získány smrtí. Když se nyní podíval na Adama, měl před očima Své vlastní dílo. Člověk „sám v sobě“ byl i nadále nahý, ale Bůh to ve Své milosti viděl a sám tu nahotu přikryl. Jako první tím byla dána odpověď na stav člověka. Teprve v budoucnosti bude pak souzena moc zla, a ještě později bude zničena moc „semene hada“ (1. Moj. 3,15).

Postavení padlého člověka

Člověk, který ztratil svoji nevinu a byl Bohem vypuzen ze zahrady, si nyní vytvořil svůj vlastní svět. Nutně nyní vyvstala otázka: Může člověk Bohu ještě něco přinést? A jestliže ano, jakým způsobem? Zatím co Bůh působil v člověku, nemohl ani na okamžik být lhostejný vůči tomu, co se stalo. A ještě méně Mu mohl být lhostejný zlý stav, který člověka uvedl do nynějšího postavení a na základě kterého nyní žil v hříchu a oddělený od Boha. Člověk nyní hleděl na smutné následky svého selhání, ale Bůh hleděl hlouběji. Viděl hříšný stav, do kterého člověk upadl.

Vyhnání z ráje přivedlo člověka soudním způsobem zvenčí do tohoto postavení – avšak ne neodvolatelně. Ale mravně se nacházel v tomto postavení; a otázka nyní zněla: Mohl tak vůbec ještě přijít k Bohu? Ne, to skutečně nemohl. Dokud si ještě neuvědomil stav, do kterého se dostal, bude i nadále od Boha vzdálen. A Bůh byl věrný Svému slovu a nemohl ho podle Své vlády tak přijmout.

Kain a Abel

Avšak nyní před náš zrak předstupuje Kain a Abel. Přišli k Bohu v stavu, který byl výsledkem vyhnání z Jeho přítomnosti. – Přicházíme my v každodenních okolnostech a požadavcích, které jsou zaviněny naším stavem, k Bohu, jako kdyby se nic nestalo? Anebo si jsme přitom vědomi pádu do hříchu a hříšnosti svého stavu? Obracíme se na Boha s vědomím, že jsme lidé, jejichž situace je následek hříchu? Každý křesťan to ví. A všimněme si, že se zde nejedná o hříchy ve skutcích, nýbrž o vědomí našeho pravého postavení před Bohem.

Kain byl rolník, což naprosto souhlasilo s Božím úkolem, který dal Bůh lidem (1. Moj. 2,15). Nyní Kain přišel k Bohu s plody své práce. To odpovídalo stavu vyhnání člověka. Abel naproti tomu skrze víru bral v úvahu něco jiného. „*Skrze jednoho člověka hřích na svět všel a skrze hřích smrt.*“ (Řím. 5,12) Víra to poznala. Avšak Kristus „*jednou při skonání věků, na shlázení hříchu skrze obětování sebe samého zjeven jest*“ (Židům 9,26). To nebylo shlázení skutečně učiněných hříchů jednotlivce. To je jiné téma, o kterém se mluví v přímé návaznosti na toto místo. Tu je také připojen soud, kterému ale ujdou ti, kteří Ho očekávají, protože Soudce sám nesl jejich hříchy (Židům 9,27.28).

Tak zde máme, abychom tak řekli, čtyři světy:

- zahradu Eden; to byl nevinný svět, svobodný od zla, který byl zkušěn prostou poslušností;
- svět, který už není nevinný, protože člověk se odřekl Boha a byl vyhnán; tam vládne Satan a hřích;
- svět, v kterém bude Kristus vládnout ve spravedlnosti (Iz. 32,1);
- nové nebe a nová země, kde bude přebývat spravedlnost (2. Pet. 3,13); tento svět se ve své podstatě už nikdy nezmění, bude mravně stabilní.

Bohu libý Prostředník

Ve chvíli, kdy se ukázal hřích a dal světu a člověku jejich charakter, musely být také změněny podmínky, za kterých člověk mohl mít s Bohem společenství. Neboť Bůh se nemohl změnit. Poměr svatého Boha k Jeho hříšným stvořením nemohl trvat za týchž podmínek jako v případě nevinného stvoření. Volné a šťastné společenství s Bohem se stalo nemožným. Člověk by snad mohl prosit o milost, ale volný styk s Bohem tu už nemohl být. Na tom

nezměnila nic ani skutečnost, že Bůh je láska. Jeho láska je svatá láska, neboť On je světlo, ale „*milovali lidé více tmu nežli světlo; neboť skutky jejich byly zlé*“ (Jan 3,19).

Nyní připouštím a jsem přesvědčen o tom, že volná, svrchovaná Boží láska, která přichází z Něho samého, je zdroj vši naší radosti, našich nadějí a našich bezmezných věčných požehnání. Ale jak Bůh tuto lásku vykonává? Tím, že posílá Jednoho, který se Svojí smrtí stává Prostředníkem! Tento Jeden nejenže prolévá Svou krev k vyrovnání viny, nýbrž spíše se sám plně vydává Bohu ve vztahu k tomu, co je smrt jako taková a jako ovoce hříchu. V souhlasu s tím Abel přinesl jak krev, tak i tuk (1. M. 4,4). A to poslední neudělal, aby získal odpuštění, nýbrž aby byl Bohem přijat. Toto přijetí se zakládalo na oběti někoho jiného, který se sám cele vydal Bohu ve smrti (která přišla už na svět). Jeho oběť umožnila, že lidé opět mohli přijít k Bohu.

Abelova víra a jeho obětní dar

Kain dělal, jako kdyby se nic nestalo. A tak přinesl Bohu obětní dar, který byl svědectvím o jeho zkaženém stavu, který on ale jako takový nepoznal. Přišel bez víry. Abel naproti tomu přinesl svoji oběť ve víře – víře, která poznala, že sice skrze hřích na svět přišla smrt, ale že někdo jiný se sám za něho vydá. Tato v ohni přinesená oběť byla pro Boha libou vůní.

Jsou tu totiž dva aspekty: „... který zamiloval nás, a umyl nás od hříchů našich krví svou“ a „... jako i Kristus miloval nás, a vydal sebe samého za nás, dar a oběť Bohu u vůni rozkošnou“ (Zj. 1,5; Ef. 5,2). První aspekt se týká očištění od hříchů, druhý ceny a vzácnosti Toho, skrze kterého jsme Bohem přijímáni. Jsme „omilostněni ... v tom milovaném“ (Ef. 1,6). Otázka tedy je, zda Bůh může přijmout cestu, po které člověk k Němu přichází. Kaina nepřijal. Abela naproti tomu ano. Abel byl přijat, ale byl to jeho **obětní dar**, na který Bůh hleděl: „*Vírou lepší oběť Bohu obětoval Abel, nežli Kain, skrze kterou svědectví obdržel, že jest spravedlivý, jak i sám Bůh darům jeho svědectví vydal.*“ (Židům 11,4) Abel – mluveno obrazně – přinesl život někoho jiného, spolu s jeho energií a dokonalostí – někoho, kdo se ve smrti cele vydal Bohu.

Oběť za hřích

Musíme zde poznamenat ještě něco: Zde nejde o to, že Bůh by hříšníkovy představil slitovnici „*prostředek smíření skrze víru v jeho krev*“ (Řím. 3,25). Tady to je Abel, který se staví před Boha, ale v příjemnosti a dokonalosti

někoho jiného, který se sám vydá Bohu. A to je smíření. Říci, že Bůh může přijmout hříšníka tak, jako přijal Adama v jeho nevině, by znamenalo, že Bůh je lhostejný vůči dobru a zlu. Avšak je třeba dbát na to, že rozdíl v Božím jednání nespočíval v tom, že by viděl nějakou změnu v Abelovi. Sice tu tato změna byla, neboť v Abelově srdci působila víra, ale Boží úsudek se opíral o to, co Mu Abel přinesl: obrazně řečeno, o Krista samého, Krista jako oběť. A to je výslovně potvrzeno v Dopisu Židům. Byla to oběť smíření, na jejímž základě bylo možné přijetí. Postavení padlého světa nemělo už žádný základ. To, že byla Abelovi dána přednost před Kainem, se tedy nestalo z mravních důvodů.

Připouštím, že ve hře mohla být také Boží vyvolující láska. Avšak Písmo v Židům 11 učí, že k přijetí u Boha nemůže dojít, jestliže není přijata smířící oběť. Co je základem pro jistou spravedlnost před Bohem a pro přijetí věřícího? Je to cena, která leží v Kristu. Je to skutečnost, že Kristus se sám bez poskvrny obětoval k Boží cti: *„Nyní oslaven jest Syn člověka, a Bůh oslaven jest v něm. A poněvadž Bůh oslaven jest v něm, i Bůh oslaví jej sám v sobě, a to hned oslaví jej.“* (Jan 13,31.32) Abelova víra v to věřila a byla odměněna. Abel byl přijat, a to výslovně na základě toho, co přinesl: svého obětního daru. Kain naproti tomu nepřinesl takovou oběť; musel by být přijat jen kvůli sobě samému – a to nebyl! Víra hledí na Kristovu oběť a nalézá přijetí a požehnání skrze cenu, kterou má Kristus v Božích očích.

S tímto cílem nám Bůh dal Krista. Poslal nám *„Syna svého ... oběť slitování /smíření/ za hříchy naše.“* (1. J. 4,10) V tom spočívá dílo lásky, které odpovídá její podstatě. Ale Kristus musel trpět, aby tuto lásku ve spravedlnosti uskutečnil. Nechtě mě ale Bůh ochrání před tím, abych nějak oslaboval důvěru v Otcovu lásku. *„Kdo v lásce přebývá, v Bohu přebývá, a Bůh v něm.“* *„A my jsme poznali, a uvěřili o lásce, kterou Bůh má k nám.“* (1. J. 4,16)

Zpět k Abelovi. Protože člověk padl, hledal Boží tvář a přijetí. Učinil to skrze oběť, jejíž cenu Bůh uznal, *„skrze kterou /Abel/ svědectví obdržel, že jest spravedlivý, jak sám Bůh darům jeho svědectví vydal“.* (Židům 11,4) Tato oběť uznávala, že na svět přišla smrt. Zároveň nesla – tak, jak byla přinesena – charakter dokonalého vydání sebe k Boží cti. Nešlo o skutečně učiněné hříchy, nýbrž o stav člověka a o jeho přijetí skrze smrt prostředníka. Ze strany člověka v tom Bůh požadoval jediné Svou vlastní čest a ze Své strany zjevil nejvyšší dar Své milosti v lásce.

Oběť za hříchy

Ale je zde ještě další bod, který je s naším tématem bezprostředně spojen. Ten je méně abstraktní a možná menšího dosahu, ale týká se přiměji svědomí, a je proto rovněž nutný. Jestliže někdo ze srdce, tedy u vědomí své viny, uvěří v Pána Ježíše, nepřijde na soud. Ví, že mu je odpuštěno a že je ospravedlněn. Má pokoj s Bohem, raduje se v naději na Boží slávu a důvěřuje v Boha pro svoji další cestu. „*Blahoslavený člověk, jemuž nepočítá Hospodin nepravosti.*“ (Žalm 32,2) Sice na sebe vložil vinu, ale někdo jiný ji nesl za něho. Někdo jiný skrze milost vstoupil na jeho místo a převzal odpovědnost, „*kterýžto hříchy naše na svém těle sám nesl na dřevě*“ (1. Pet. 2,24). Zde nejde jako v Abelově případě o stav lidstva před Bohem a o zásadní poznání celé pravdy. Zde jde o skutečně spáchané hříchy, s nimiž bylo jednáno, a byly před Bohem odstraněny. To se stalo skrze Toho, o kterém je řečeno: „*On pak raněn jest pro přestoupení naše, potřín pro nepravosti naše; kázeň pokoje našeho na něj vzložena, a zsinlostí jeho lékařství nám způsobeno.*“ (Iz. 53,5)

Ať už to vyjádříme jakkoli: Zde jedna Osoba zaujala místo druhé osoby a vložila tímto způsobem hříchy a jejich následky na sebe. Ta provinilá osoba se proto už nemusí odpovídat před soudem. Trest jí byl prominut. Všichni ostatní, kteří nehledali pod touto zástupnou milostí útočiště, budou muset sami nést trest. Bůh s nimi vejde v soud. O Božím lidu však je napsáno: „*Již od toho času vypravováno bude ..., co učinil s ním Bůh silný [nikoli člověk!].*“ (4. M. 23,23) Zastupování je tedy Písmem pevně přislíbená pravda. Jedna Osoba zaujme místo jiné, Kristus nese její hříchy na Svém vlastním těle na kříži. Je pro tyto hříchy „potřen“ – na místě vlastního provinilce, který je uzdraven „*zsinlostí jeho*“. Neboť „*Všichni my jako ovce zbloudili jsme, jeden každý na cestu svou obrátili jsme se, a Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás.*“ (Iz. 53,10.5.6)

W. Kelly, IGL, 8/2022

Povolání a naděje věřícího

Efezským 1,1-14

1. *Pavel, apoštol Krista Ježíše skrze Boží vůli, svatým a věrným v Kristu Ježíši, kteří jsou v Efezu:*

2. *Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a Pána Ježíše Krista!*
3. *Veleben buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nám požehnal každým duchovním požehnáním v nebeských místech v Kristu,*
4. *jak nás vyvolil v něm před založením světa, abychom byli svatí a bezúhonní před ním v lásce;*
5. *a předurčil nás k synovství skrze Ježíše Krista pro sebe samého, podle zalíbení své vůle,*
6. *k chvále slávy své milosti, kterou nás omilostnil¹ v tom milovaném,*
7. *v němž máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění provinění, podle bohatství jeho milosti,*
8. *kteřou vůči nám rozhojnil ve vší moudrosti a rozumnosti,*
9. *když nám oznámil tajemství své vůle, podle svého zalíbení, které si předsevzal v sobě samém*
10. *pro správu² plnosti časů: shromáždit všechno pod jednu hlavu v Kristu³, to, co je v nebesích, a to, co na zemi, v něm,*
11. *v němž jsme i my nabyli dědický podíl⁴, kteří jsme byli předurčeni podle předsevzetí toho, jenž všechno působí podle rady své vůle,*
12. *abychom byli k chvále jeho slávy, kteří jsme předtím doufali v Krista;*
13. *v němž také vy, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium vašeho spasení – ve které i vy, když jste uvěřili, jste byli zapečetěni Svatým Duchem zaslíbení,*
14. *který je závdavek našeho dědictví, k⁵ vykoupení získaného vlastnictví k chvále jeho slávy.*

(Efezským 1,1-14 – přel.)

Správné uskutečňování pravdy o Shromáždění závisí více, než si mnoho věřících myslí, na duchovním stavu jednotlivce. Duchovní stav má bezpochyby všeobecně mnoho co činit s porozuměním duchovním pravdám, ale především s porozuměním pravdě o Shromáždění. Neboť Shromáždění vlastní tak

¹ Nebo: učinil příjemnými.

² Nebo: domácnost.

³ Nebo: v /tom/ Kristu jako Hlavě shrnout (v řečtině *jedno* sloveso).

⁴ Nebo: jsme byli učiněni dědici.

⁵ Nebo: pro; nebo: až k.

jedinečné a nevyčerpatelné výsady, že duchu, a dokonce i srdci věřícího to často připadá zatěžko, přijmout je v jejich celku. Dětskému přijetí Slova a Boží milosti často brání už jen svědomí věřícího. To spočívá v tom, že i věřící má sklon k tomu, aby Boží pravdu směřoval se svými pocity. Ptá se: Jsem skutečně Bohem přijat? Když hledí na sebe, shledává, že je úplně nehodný. Den za dnem si uvědomuje své nedostatečnosti a konkrétní pochybení. To je bolestivé a pokořující. Proto mu připadá zatěžko přijmout tu přemáhající pravdu, že se z milosti stal jedno s Kristem.

A přece je tomu tak. Ten zvláštní rys křesťanského povolání se nalézá právě ve slovech „v Kristu“. Jediným vysvětlením pro to je svrchaná milost. Tak jako si Bůh vždy nárokoval právo a také je vykonával, aby žehnal podle Svého zalíbení, tak uvádí nyní údy Kristova těla do postavení, které považuje za dobré. A On chce, abychom se tomu neomezeně a ze srdce poddávali. Čím více se prostě před Bohem skláníme, tím obsažněji a jasněji se před našimi dušemi otevírá Jeho milost a Jeho pravda.

Abych to blíže vysvětlil, chtěl bych učinit několik poznámek o 1. kapitole Efezským. Jde o povolání Shromáždění a o jeho naději – přičemž to druhé přirozeně stojí ve spojení s opětným příchodem Pána.

Křesťanská požehnání

Duch Svatý začíná téma určitou narážkou na postavení Izraele. To byl vyvolený lid, ale jen na zemi a pro zem. Nechci popírat, že v Izraeli byli určití lidé, v jejichž srdcích už klíčila jasnější naděje. Abraham byl bezpochyby v určitém ohledu předobraz věřících doby milosti. A skutečně byli před povoláním Izraele takoví, kteří skrze víru hleděli přes to pozemské dále. Viděli něco, co září jasněji než každá pozemská naděje.

V Dopisu Efezským se však jedná o jiný druh požehnání: „*Veleben bud' Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nám požehnal každým duchovním požehnáním v nebeských místech v Kristu.*“ (Ef. 1,3) Nebeská místa stojí jasně v protikladu k pozemskému místu Izraele. Izraelité právem očekávali, že zde na zemi obdrží požehnání. Ztrácet toto ze zřetele by se rovnalo nedbání na Boží slovo: Bůh se jich v budoucnosti opět ujme!

My sami se nalézáme ve stejném postavení jako ti věřící, jimž apoštol Pavel píše: „*... nám požehnal každým duchovním požehnáním v nebeských místech v Kristu.*“ Tento dovětek „v Kristu“ je klíčem k celku. V určitém smyslu není křesťan sám v sobě ničím, ale v Kristu má všechno. Kéž mé srdce přece

jen více pochopí tuto vzácnou pravdu! „V Kristu“ znamená: Kristus představuje postavení křesťana před Bohem.

Přitom jde o mnohem víc než jen o ospravedlnění. Bůh nyní žehná „*každým duchovním požehnáním v Kristu*“. Nikdy předtím tak k lidem nemluvil. Ve Starém zákoně nenalézáme žádnou myšlenku na to, že lidé jsou spojeni s Kristem jako údy. Je popsáno, že jeden král bude vládnout ve spravedlnosti a národům má být požehnáno skrze Krista, skrze toho Požehnaného, který obdrží všechny věci od Boha. Zde ale nacházíme něco zcela jiného. Bůh nejenom omilostňuje, On nejenom ospravedlňuje, nýbrž činí křesťany údy Kristova těla, „*z jeho těla a z jeho kostí*“ (Ef. 5,30). Tento způsob vyjadřování převyšuje vše, co věřící vlastnili před dílem vykoupení. Nejde o to, abychom znevažovali výsady svatých dřívější doby. Ale chtěl bych poukázat na to, že si mnoho křesťanů vůbec není vědomo svých vlastních výsad.

Křesťanský vztah

Zvláštní pozornost vyžadují také úvodní slova „*Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista*“. Tento způsob vyjadřování ukazuje, že je to Bůh, který jedná. A On nás staví do zvláštního druhu vztahu. Chce věřícím žehnat tak, jako žehná Kristu. Nikoli jak je Kristus požehnan jako božská Osoba (to by bylo rouhání se Bohu), nýbrž v tom, co se Mu dostalo za podíl jako člověku v nebi. To je srovnatelné s výrokem Pána: „*Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem (Já) jim.*“ (Jan 17,22)

Skrze Boží milost Kristus zemřel, pak jako vzkříšený člověk byl vyzdvižen do nebe a byl korunován slávou. Samozřejmě, že ten vzkříšený člověk je zároveň Bůh, ale my bychom neměli nikdy zaměňovat Jeho božství s Jeho lidstvem. Jako Vzkříšený řekl: „*Vstupuji k Otci svému a k Otci vašemu, a k Bohu svému a k Bohu vašemu.*“ (Jan 20,17) Zde jde o Jeho a našeho Boha a Otce, a apoštol ukazuje, že my v každém z těchto dvou vztahů dostáváme neko-nečné požehnání. Jako **Bůh** našeho Pána Ježíše nám dává „*mít účast na božské přirozenosti*“, abychom byli „*svatí a bez poskvrny před ním v lásce*“ (2. Pet. 1,4; Ef. 1,4). Přeje si lidi v nebi po Ježíšově boku. Nestačí Mu mít tam tohoto oslaveného a požehnaného Člověka. Dává Ježíšovi spoléčníky! Tito musí přirozeně v mravním směru vlastnit božskou přirozenost.

Andělé jsou služebníci – a nikdy více než to. Dokonce ani archanděl nikdy nevystupuje nad postavení služebníka. Andělé jsou v určitém smyslu nazýváni „synové Boží“, jak to jsou také všichni lidé jako Boží tvorové. Andělé

jsou duchovní bytosti, ale nemají důvěrnost toho, kdo se narodil z Boha, postavení dětí, ducha synovství a mnohé další. Upozorňuji na to, protože tomu všeobecně křesťané rozumí jen nedostatečně.

Také není domýšlivé vědět, že naše hříchy jsou odpuštěny. Ptám se každého, kdo se přiznává ke Kristu a miluje Ho: „Z jakého důvodu se počítáš k věřícím? Na jakém základě má Bůh v tobě zalíbení? Věříš v Ježíše jako v toho Jednoho, který trpěl za tvé hříchy? Ptám se tě: Vykonal On dílo úplně, nebo ne?“ Není žádný věřící, který by ihned neodpověděl: „Ano, úplně!“ Tedy máš – jestliže skutečně věříš – zcela jasně také „*vykoupení skrze jeho krev, odpuštění provinění*“ (Ef. 1,7) Kdybys jako věřící ještě neměl odpuštění, kdy bys je pak tedy měl obdržet? Kristus nebude trpět ještě jednou! Jeho utrpení a Jeho oběť patří k sobě. Podle Boží vůle musí patřit k sobě. „Jednou očištěn“ je to rozhodující slovo pro křesťana (srv. s Žid. 10,2) „Jednou“, protože se to stalo dokonale, provždy! A já zdůrazňuji, že to platí pro **každého** křesťana. Každý je Kristu dlužen bez váhání věřit, že On dílo k odstranění hříchů vykonal úplně.

Věřící může zklamat, a samozřejmě to pak musí vyznat. Denní selhání vyžaduje denní pokoření se před Bohem. Avšak skutečnost vykoupení zůstává nezměnná. Dítě může svým rodičům způsobit bolest a těžce je urazit, ale přesto zůstává jejich dítětem. A čím více si je tohoto vztahu vědomo, tím hlouběji bude své selhání pociťovat. Rovněž nebude naše cítění hříchu snad oslabeno, když se budeme pevně držet svého vztahu k Bohu, nýbrž dojde právě k opaku: Teprve skrze vědomí svého úzkého vztahu k Bohu budeme hřích správně posuzovat! Hřích se pak ukazuje jako nadmíru hříšný.

Křesťanské vyvolení

Zde vidíme celé panorama křesťanských výsad. Je nápadné, že v tomto úvodním oddílu ještě není ani slovo o našem původním stavu co ztracených hříšníků – na rozdíl od Dopisu Římanům. O tomto tématu je pojednáno teprve ve druhé kapitole, potom ale mnohem hlouběji než v Dopisu Římanům. Byli jsme „*mrtví v proviněních a hříších*“ (Ef. 2,1).

Avšak Bůh nejprve rozvíjí Své rady pro křesťana. To byl Boží plán v Kristu před založením světa, zcela nezávisle na stavu člověka na zemi. Jak obdivuhodné: Vykoupení je nejen prostředek spasení pro hříšníky, nýbrž vyvěralo z Božího předurčení. Bůh se sám v Sobě poradil a rozhodl, dříve než tu vůbec

byla stvoření. Chtěl mít v nebi bytosti, které budou moci mít společenství s Ním a s Jeho Synem.

Pak dopustil, aby člověk na zemi byl zkušěn. To se stalo například s Izraelem, zvláště když špatnost světa dosáhla svého vrcholu při ukřižování Krista. Tu se Židé a národy spojili, aby zabili Pána slávy. Bůh odpověděl na jejich hrozné spiknutí tím, že ukázal Svoji nejbohatší milost. Ukázal skrze Svého Syna a v Něm prostředek záchrany, který vychází vstříc nejen zkaženému člověku na zemi, nýbrž nadto mu dává věčný díl s Kristem v Boží přítomnosti. Shromáždění se neskládá prostě z omilostněných a zachráněných lidí, kteří vzhlíží k nebi. Charakter jejich vztahu jde mnohem hlouběji. Obsahuje to, že jsou jedno s Kristem v nebi. To je to, co nyní Bůh dává věřícím.

Spoludědici Krista

Jako další se učíme, že Bůh nás nejen přivádí na toto úžasné místo požehnání, nýbrž zjevuje také Svá tajemství: „..., když nám oznámil tajemství své vůle.“ (Ef. 1,9) Nejprve nás činí v Kristu svatými, pak nás přivádí do postavení synů, a nakonec nám sděluje, co učiní. A co to je? On podřídí Kristu celý vesmír. Všechno v nebi a všechno na zemi bude jednou podřízeno oslavenému Člověku. To je první část tajemství Boží vůle. Druhá část je, že věřící – a to všichni věřící v Krista – budou toto dědictví dědit s Kristem. My sami nejsme to dědictví, židovský lid bude částí dědictví. Výsada, která je vyhrazena křesťanům, spočívá právě v tom, že oni jsou „*dědici Boží a spoludědicové Kristovi*“ (Řím. 8,17).

Co k tomu říká Svaté písmo? Čemu Bůh učí k tomuto tématu? Jedná se o tajemství, tedy o něco, co není přístupné lidskému rozumu, co ale může být pochopeno, když to je zjeveno. „*Tajemství Krista*“ (srv. s Ef. 3,3-6) spočívá v tom, že Kristus je střed všeho Božího jednání a věřící jsou s Ním spojeni už nyní.

Kristus, ten vzkříšený člověk, je bezpochyby také Bůh, a tím předmět velení jako Otec. Jako Bohu Mu už náleží vše, avšak jako oslavený člověk přijme dědictví do vlastnictví na základě Svého dokonaného díla vykoupení ke Své vlastní radosti. Přišel na tento svět jako člověk, a protože jen On naplnil dokonale Boží vůli, má nárok na dědictví. Představil dokonale to, co člověk Bohu podle zákona dlužil. Zároveň představil dokonale Boží lásku k nám lidem, když se pozvedl nad zákon – a to byla milost. Když se zlem zabývá zákon, musí odsoudit. Milost ale se pozvedá nad zákon. Obrací se k takovým,

kteří si ji nezasloužili. Kristus se podřídil zákonu a dokonale ukázal, co byla Boží vůle. Ale zároveň zjevil, co Bůh chtěl učinit pro člověka. Byl to Jeho úkol, aby zároveň zjevil pravdu i dokonalou milost. Bude vlastnit dědictví ne prostě jako člověk nebo jako Bůh, nýbrž jako Vykupitel. Trpěl na kříži, aby mohl toto dědictví sdílet s druhými, s takovými, kteří smejí říci: „*A sice je naše společenství s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.*“ (1. J. 1,3)

Pán Ježíš byl ve vzkříšení ustanoven dědicem všech věcí. Avšak když byl na zemi, nepřijal žádné dědictví, nýbrž bolest, hanbu a utrpení – každý druh nenávisti lidí, a nakonec Boží soud nad hříchem. V tomto soudu byl na kříži sám, neboť tam byl řešen nevyzpytatelný problém, jak může být hřích odstraněn. Kristus odstranil hřích, a Bůh tak nyní může na spravedlivém základě ospravedlňovat a zjevovat celou Svoji podstatu.

Dále není udivující, že Kristus jako Boží Syn stojí nade všemi věcmi. Také nemůžeme říci, že Bůh Otec něco Bohu Synu – jako takovému – propůjčil. To by popíralo Jeho božství. A přece je jasně ve svatém Písmu podáno svědectví, že Ježíš nyní všechno dostává od Boha, Otce. Jeden **Člověk** se nalézá po Boží pravici! K jednomu **Člověku** se obrací zalíbení a velebení nebe! Ale ještě více: Skrze Ducha Svatého je Shromáždění spojeno s tímto oslaveným Člověkem, jako duchovní Eva posledního Adama. Shromáždění je nevěsta, žena Beránkova, neboť ono je tělo oslaveného Krista, jenž je postaven jako Hlava nade všemi věcmi. Tak to je napsáno na konci této kapitoly: Bůh „*ho jako hlavu nade vším dal shromáždění, které je jeho tělo, plnost toho, jenž naplňuje všechno ve všem*“ (Ef. 1,22.23).

Naše odpovědnost

Toto obdivuhodné tajemství je zde oznámeno. Shromáždění je určeno k tomu, aby bylo jedno s Kristem. V toto jedno tělo jsme byli pokřtěni v Duchu (1. Kor. 12,13). Nyní je každý věřící osobně odpovědný za to, aby tuto skutečnost přijal a uskutečňoval ve svém chování. Přirozeně je to věc víry, neboť navenek je jako každý jiný člověk. Vítězit může jen skrze Krista. Ale má svého Krista ve slávě nejen jako svoji spravedlnost, nýbrž také jako svůj život, ano, je dokonce s Ním jedno. To, co Bůh přenáší na Krista, sdílí Kristus se Shromážděním. To by mělo mít bezprostřední a velkolepý účinek na každého z nás.

Mějme za to, že někdo by se náhle dověděl, že je synem nějakého krále. Nemělo by to na něho mocný vliv? Rovněž tak tomu je, když nějaký křesťan

pozná své vlastní postavení. Když se dozví, že je nejen zachráněn, nýbrž že také s Kristem sdílí vše, co On vlastní. Když se mu stane jasným, že je údem Kristova těla a že je od Boha považován za dokonalého v Kristu. Je přirozené, že křesťan může příležitostně zklamat, ale své selhání pociťujeme nejvíce právě tehdy, když se pevně držíme svého vztahu ke Kristu. Křesťanská praxe je založena na křesťanském učení.

Dar Ducha Svatého

Protože se věřící nyní nachází v tomto okruhu požehnání, poslal Bůh Ducha Svatého, aby v něm bydlel. Něco takového nikdy dříve nebylo. Duch Svatý sice působil za všech dob a bezpochyby je to On, který od stvoření aktivně vykonával Boží díla. Bez Ducha Božího by nemohla v člověku působit žádná Boží síla. Avšak Pán Ježíš ve Svých řečech na rozloučenou připravoval Svě učedníky na požehnání, které ani oni, ani jiní v této velikosti nikdy předtím nezakusili. Řekl jim: *„Jest vám užitečné, abych já odešel.“* Co mohlo takovou ztrátu vyvážit? Odpověď zní: *„Neodejdu-li, Utěšitel nepřijde k vám; a pakli odejdu, pošlu ho k vám.“* (Jan 16,7) Že by přitom mělo být pouze pokračováno v něčem, co už vlastnili, to by odporovalo Písmu a také normálnímu porozumění řeči. Ne, šlo o hlubší požehnání než dosud. Byl to tentýž Duch, skrze kterého byli znovuzrozeni, ale nyní byl poprvé seslán z nebe, aby bydlel ve svatých.

Komu bylo kdy předtím tak požehnáno? Ano, byl tu Jeden! Tímto Jedním byl Ježíš, který Bohu nejhluběji působil radost a který byl Božím chrámem na zemi. Na Něho sestoupil Duch Svatý. Nikoli jako plamen ohně, nýbrž v podobě holubice, čímž bylo vydáno svědectví o Ježíšově naprosté neposkvrněnosti. Protože On byl jako člověk v Sobě samém svatý (Luk. 1,35), nebyla ani nejmenší překážka pro Ducha Svatého, aby v Něm nebydlel. Tak můžeme tedy rozumět, že Ježíš byl živým chrámem nebo příbytkem Ducha Svatého.

Ale jak by to mohlo platit na nás, kteří jsme od přirozenosti zlí a pošpinění? Odpověď je: Kristus tak úplně odstranil hřích a hříchy věřícího, že tomu je tak, jako kdyby toto zlo – kořen, výhonky a ovoce – tu nikdy nebyly. Proto mohl Duch Svatý z nebe sestoupit a skutečně bydlet v každém věřícím. Byl to důkaz a výsledek úplného soudu nad hříchem skrze oběť Krista (srv. s Řím. 8,3).

Proroci čekali na to, co přijde, a věděli, že to bude dobré. Jim bylo zjeveno, *„že ne sobě, ale nám tím přisluhovali, což jest vám nyní zvěstováno skrze ty,*

kteří nám kázali evangelium, v Duchu svatém, seslaném z nebe“ (1. Pet. 1,12). Zjevně tedy leží v daru Ducha zvláštní požehnání, které jde ruku v ruce s vykoupením. Když poznáme a změříme, co je vykoupení, případně nám snadné tomu rozumět. Když se ale ptáme, proč Bůh nejedná vždy tímto způsobem, ještě jsme zcela nepochopili skutečnost dokonání vykoupení. Teprve když správně rozumíme jeho nekonečným výsledkům, poznáme, že Bůh v kříži Pána Ježíše vidí takovou cenu, že pro tuto epochu předzvěděl zvláštní požehnání. Věřící očekává už nyní radostně vládu Krista nade všemi věcmi a bude ji v budoucnosti s Ním sdílet.

Co nás činí údy Kristova těla? Je to Duch, nejen víra. Je přirozené, že jen věřící jsou v tomto postavení, ale nikde není napsáno, že se tím stali skrze víru. Stalo se to skrze křest Duchem Svatým (1. Kor. 12,13). Svatí dřívějších dob nebyli pokřtěni k tomuto jednomu tělu. Nebylo tu nic takového. Žid měl své zvláštní postavení, pohan sice mohl (jako proselyta) k tomu přistoupit, ale nebyla tu žádná jednota. A už vůbec nebyl žádný z těch dvou učiněn jedno s Kristem. V křesťanství mizí tato rozlišování. Svatí Starého zákona měli víru, ale ještě tu nebylo „jedno tělo“ – ani když náš Pán byl na zemi. Svým učedníkům řekl, že „*nebyl poslán než k ovčím zahynulým z domu Izraelského*“ (Mat. 15,24). Při Ježíšově ukřižování se všichni lidé spojili ve zlu. Židé i pohané. Boží milost ale spojila Židy a pohany k jednomu společnému požehnání (srv. s Ef. 2,14-16).

V Matouši 16 odpovídá Petr na výzvu Pána s vyznáním: „**Ty** ji Kristus, ten Syn Boha živého.“ A Kristus k tomu dodává: „*Na té skále vzdělám církev svou /své shromáždění/.*“ (Mat. 16,16.18) Co tím chce říci? Petr se zde přiznává ke slávě, kterou Pán má nejen jako Mesiáš nebo Kristus, nýbrž kterou vlastní jako Syn živého Boha. Byl prokázán „*Synem Božím mocně skrze z mrtvých vstání*“ (Řím. 1,4). „**On** je hlava těla církve /shromáždění/, kterýž jest počátek a prvorozený z mrtvých.“ (Kol. 1,18)

Křesťanská naděje

Jaký druh naděje je přiměřený takovému povolání? Ježíš říká: „*Nermutiž se srdce vaše... Jdu, abych vám připravil místo. A když odejdu, a připravím vám místo, zase přijdu, a poberu vás k sobě samému.*“ (Jan 14,1-3) Díl, který Kristus vlastní, je také díl každého křesťana. Už nyní je On nám „*učiněn ... moudrost od Boha, i spravedlnost, i posvěcení, i vykoupení*“ (1. Kor. 1,30). Tak jako On zaujal naše místo na kříži, tak sdílíme my Jeho místo ve slávě.

Židům Bůh požehná na *zemi*, jak to zaslíbil. Nám naproti tomu dal nárok na požehnání s Kristem v *nebi*. Někteří se domnívají, že tajemství ve verši 9 spočívá prostě v tom, že nyní také národy mají být povolány. Ale na to je už jednoznačně poukázáno ve Starém zákoně. To tajemství jde mnohem dále: Všichni, kteří nyní věří, Židé i národy, mají být spojeni v to jedno tělo Krista, který je Hlavou nade vším (Ef. 2,19).

Naše naděje je, že Kristus přijde a vezme nás do domu Svého Otce. To bude i v nebi ten nejvyšší stupeň radosti. Může tam být nějaké místo pro Krista příliš vysoké? Zcela jistě ne! Tímto způsobem vyjadřuje Otec Svoji lásku ke Svému Synu. A když Bůh nám v Kristu zaslubuje takové místo, pak bychom to měli ve víře přijmout. To platí pro každého věřícího, pro každého křesťana. To, a nic menšího než to, je podíl všech, kteří věří evangeliu. Kristus sám přijde, abychom, kde je On, byli i my (Jan 14,3). Budeme u Něho samého, v oné slávě, která převyšuje všechno ve světě. „*Duch a nevěsta řkou: Přijď!*“ (Zj. 22,17) Moci říci „*Přijď!*“ nespočívá na velké známosti, nýbrž zakládá se jen na Jeho velkém vykoupení a na Jeho lásce.

Nemůže být dosti často zdůrazňováno, že všichni věřící stojí před Bohem v téměř postavení. Když jde o otázku věrnosti, jsou tu odstupňování. Avšak přijmout, že existuje rozdíl v tom, jak bílé je to roucho, které poneseme, anebo ve spravedlnosti, jíž jsme byli učiněni, by znamenalo, že Kristova krev má rozdílnou cenu, nebo že moc Jeho vzkříšení není jistá. Ve vztahu k hříchu není principiálně žádný rozdíl, neboť všichni byli dříve mrtví v proviněních a hříších (Ef. 2,1). Tak je také absurdní myšlenka, že by dnes určití svatí skrze vykoupení přišli blíže k Bohu než druzí. To by popíralo dílo Krista. Podle postavení se nyní všichni věřící stali Bohu stejnou mírou dokonale blízcí – to je pravda, která je skrze falešné učení, žel, často zatemňována. Také chybějící duchovní porozumění nám často brání v prožívání této nám vlastně známé pravdy.

V souhrnu buď ještě jednou zdůrazněno. Stali jsme se s Kristem jedno, a to jen díky daru Ducha!

W. Kelly, IGL-09/2022 – lehce přepracovaný překlad z angličtiny

Dokonalost Krista

Poslední hodiny v životě Pána Ježíše jako člověka na zemi jsou v Božím slově od noci Jeho zajetí až ke Golgotě velmi podrobně popsány. V Evangelích nám jsou podány velmi přesně jednotlivé události. Proč na to Duch Boží klade takový důraz? Učedníci tehdy svého Mistra opustili, ano, zčásti dokonce zradili a zapřeli. Nebylo člověka, kterému by Pán býval mohl něco sdělit. Utěšitele nenašel žádné. Avšak my dnes smíme do jisté míry při pohledu zpět mít účast na posledních hodinách Krista, které tehdy musel prožít bez přítomnosti Svých učedníků. Jak cenné to asi pro Něho je, když dnes v tom s námi může mít společenství!

Šest soudních procesů

Písmo nám sděluje tyto podrobnosti poslední noci přesně. Přitom lze sledovat, že před ukřižováním Krista svolali lidé *šest* soudních procesů – *tři* byly provedeny od knížat izraelského národa a *tři* od národů. Tím se jak Židé, tak i pohané, stejnou mírou podíleli na smrti Pána Ježíše.

Začněme chronologickou úvahou o událostech u Jana, který vede náš pohled „*k Annášovi nejprve*“.

V noci

Po večerním zajetí v Getsemanské zahradě stály před Spasitelem už v průběhu noci dva výsledky. Už jen skutečnost, že tyto výsledky před Židy byly provedeny rychlým tempem a vskrytu, ukazuje, že celý jejich úmysl byl nespravedlivý a svévolný plán. S časem a příležitostí vyslechnout možné svědky nebylo počítáno. Tak nám Jan podává zprávu o tom, že Krista po Jeho zajetí vedli nejprve k Annášovi (Jan 18,13). Potom byl poslán ke Kaifášovi, nejvyššímu knězi (Jan 18,24). Tyto dva výsledky se konaly v soukromých domech, neboť podle předpisů se v noci nesmělo konat žádné oficiální soudní projednávání.

Ráno

Tak Židé už v noci všechno neoficiálně připravili, aby potom časně ráno mohlo být provedeno oficiální odsouzení Pána Ježíše v synedriu v rychlém

procesu. „*A když bylo ráno, vešli v radu všichni přední kněží a starší lidu proti Ježíšovi, aby jej na smrt vydali.*“ (Mat. 27,1.2) Rozsudek, který byl vypracován v noci, mohl být nyní ve třetím procesu, který Židé po Jeho zajetí uspořádali, bezprostředně vysloven.

Protože tehdy bylo Židům od římské okupační moci zakázáno zabít odsouzeného člověka, museli nyní předat Krista římskému místodržícímu Pilátovi, aby ten vyslovil rozsudek smrti a dovolil ho provést. A hned, v první hodině dne (okolo 6. hodiny ranní) „*vedli jej a vydali ho Pontskému Pilátovi, hejtmanu /místodržícímu/*“ (Mat. 27,2; srv. též s Janem 19,14).

Hned potom byly provedeny tři další výslechy ze strany *národů* pod vedením Pontského Piláta. Ty se konaly až do třetí hodiny dne (až do 9. hodiny dopolední, tj. do hodiny na to navazujícího ukřižování, srv. s Markem 15,25). Přitom byl Pán dvakrát vyslýchán v pretoriu od Piláta (Jan 18,28 a dále), který jej mezitím poslal také k Herodovi (Luk. 23,6-12) v naději, že bude moci tento případ odsunout (neboť Pilát věděl, že Židé Jej vydali ze závisti a že na Něk nelze najít žádnou vinu).

V souhrnu se tedy jen během tří hodin – od asi 3. hodiny do 9. hodiny – konaly čtyři oficiální procesy, což bylo nespravedlivé, spěšné konání, které bylo připraveno neoficiálně už v noci a předem bylo zaměřeno k tomu, aby byl Kristus odsouzen k smrti.

Na kříži

Bezprostředně potom následovalo ukřižování okolo třetí hodiny (přibližně v 9 hodin). Až do šesté hodiny (asi do 12. hodiny) byl ukřižovaný Spasitel vystaven urážlivému posměchu. „*Od šesté pak hodiny tma se stala po vší zemi až do hodiny deváté.*“ (Mat. 27,45) To, co nyní následovalo, bylo vzdáleno vnímání všech stvoření, neboť nyní jednal Bůh. Předtím byl ze strany lidí proveden zrychleným tempem nespravedlivý řetěz procesů; nyní se vykonával z Boží strany spravedlivý soud na Jeho vlastním Synu.

Nespravedlivé jednání lidí v jejich soudním procesu vůči Synu člověka v krátkém čase zjevuje celou špatnost lidského srdce. Spravedlivý Boží soud naproti tomu pro nás zůstává nevyzpytatelný. Když pomyslíme na to, že jen *jediný hřích znamená věčný* Boží soud, tu je nepochopitelné, že za *nespočítatelné množství hříchů* – za hříchy všech, kteří uvěřili, kteří věří, a ještě uvěří

v Krista – bylo v měřitelně krátkém období jen *tří hodin* učiněno dokonalé smíření.

Dokonalost Osoby Krista

Když takto trochu uvažujeme o jednotlivých událostech v chronologickém pořadí, zbývá pevně držet, že z toho všeho vyznačuje dokonalost Krista, že v žádné době na Něk nemohla být nalezena nějaká osobní vina – ani od lidí, kteří ve své nevědomosti a zkaženosti hledali chyby („*Ale přední kněží i všechna ta rada hledali proti Ježíšovi svědectví, aby jej na smrt vydali, avšak nenalezli,*“ Marek 14,55), ani od Boha, který ve Svě vševědouce a čistotě „zkoumal“ Krista, aby se radoval z Jeho dokonalosti („*Zkusils srdce mého, navštívil je v noci; ohněm jsi mne zpruboval, aniž jsi co shledal,*“ Žalm 17,3). A také ten velký protivník, kníže světa, který stál za vším lidským konáním na Golgotě, se musel dovědět, že na Něk nic nemá (Jan 14,30).

Jak On je dokonalý, ten Spravedlivý (tři pisatelé Nového zákona vyzvedají tento Kristův titul – 1. Jana 2,1; 1. Pet. 3,18; Jakuba 5,6). Jak velká je Jeho Osoba a Jeho dílo, zvláště před temným pozadím okolností posledních hodin Jeho života na zemi!

M. Wolfinger, IGL, 10/2022

Tři milníky

„V životě za patu držel bratra svého, a silou svou knížetsky se potýkal Bohem. Knížetsky, pravím, potýkal se s andělem, a přemohl; plakal a pokorně ho prosil; v Bethel jej našel, a tam s námi mluvil.“ (Ozeáš 12,3.4/4.5/⁶)

V těchto dvou verších nám je podán krátký náčrt Jákobova života. Jsou vyzvednuty tři výrazné události z jeho životního běhu, které jsou pro nás hlubokým poučením.

⁶ Různé číslování veršů v jiných překladech – (p. p.)

Narození a roky poté

„V životě matky za patu držel bratra svého, a silou svou knížetsky /v mužné síle/ se potýkal s Bohem.“ (Oz. 12,3/4/) Jákob držel při porodu pevně patu svého bratra-dvojčete Ezaua, což naznačuje, že nebyl ochoten zaujmout druhé místo. Toto chování vedlo k jeho jménu, které znamená „Držící patu“ nebo „Podvodník“. V následujících letech se stalo jeho jméno programem. V jeho jednání dominovala lest. Uloupil Ezauovi právo prvorozenství, stejně jako obelstil svého otce Izáka (1. M. 25 a 27). Nechtěl čekat na čas Boha, který ohlásil, že starší bude sloužit mladšímu (1. M. 25,23). Poté, co Jákob utekl před Ezauem do Pádan Aram, setkal se s Lábanem, se svým pozdějším tchánem a našel v něm svého mistra. Lában mu nejdříve dal za ženu jinou dceru, desetkrát změnil jeho mzdu a byl by ho po dlouhé době služby propustil chudého, kdyby nezasáhl Bůh (1. M. 29,25; 31,7.42).

Když se Jákob musel setkat se svým bratrem Ezauem, měl strach o svůj život a o život své rodiny. Rozvinul strategii, jak svého bratra uchlácholit, a byl připraven dát něco ze svého namáhavě vybojovaného bohatství. Cožpak Jákobovi nesvitlo, že život ve vlastní síle a chytrosti mu přinesl jen těžkosti? Krátce před setkáním s Ezauem ho v noci napadl nějaký tajemný muž, když sám zůstal u Jaboku (1. M. 32,23-33). Místo aby se tomuto muži poddal, Jákob s ním bojoval „ve své mužné síle“ po celé hodiny. Jákob nebyl připraven se poddat. Druhé místo nechtěl zaujmout, nechtěl pustit otěže vlády ze svých rukou. Bude moci on, který rád mluvil o své síle a mužnosti, ještě boj rozhodnout pro sebe (1. M. 31,40; 49,3)? Jákob svojí nepoddajností ukázal, jak málo sebepoznání nashromáždil v uplynulých letech.

Fanuel a vykloubená kyčel

„Potýkal se s andělem, a přemohl; plakal a pokorně ho prosil.“ (Ozeáš 12,4) Když se pomalu rozednívalo, vzal boj dramatický obrat. Tajemný muž – Boží Syn sám – ukázal sebevědomému Jákobovi, kdo je silnější. Bez námahy vykloubil Jákobovu kyčel, sídlo jeho síly. Jákob náhle porozuměl, že už nemůže pokračovat tak jako dosud. Bojoval nyní docela jinak: se slzami lítosti a snažnou prosbou o milost. Jákob nedržel Istivě patu, nýbrž s rozhodností objal toho cizího muže, aby od něho dostal požehnání. Když byl Jákob dotázán na své jméno, muselo mu být jasné, že tím má být upomenut na význam toho jména (1. M. 32,27/28/). Poté, co Jákob na tu otázku odpověděl, obdržel v milosti to, co si chtěl vybojovat ve vlastní síle: Boží požehnání. Ted už nebyl

podvodník, nýbrž vítěz. Proto dostal jméno Izrael. „*Neboť jsi statečně zacházel /bojoval/ s Bohem i lidmi, a přemohl jsi.*“ (1. M. 32,28/29/). Svě vlastní jméno ten cizí muž ale neřekl. Neboť Jákob ještě nebyl tak daleko, aby Bůh mohl o Sobě zjevit více. Avšak Jákob pokročil v poznání sebe. Důvěra ve vlastní sílu byla zlomena. Slunce vzešlo nad jeho životem (srv. s 1. M. 32,32). Jeho zenit bude dosažen později.

Bethel a Boží zjevení

„*V Bethel jej nalezl, a tam s námi mluvil.*“ (Ozeáš 12,4) Bůh volal Jákoba do Bethel, a nato se Jákob oddělil od všeho, co se nehodí do přítomnosti Nejvyššího (1. M. 35,1 a dále). V Bethel Jákob nalezl svého Boha, který mu požehnal a mluvil k němu. Přitom Bůh mluvil nejen o budoucnosti Jákoba, nýbrž o Božím lidu, o králích a o zaslíbené zemi, a proto zde Ozeáš vidí řeč ke všem Izraelitům („*Bůh mluvil s námi.*“) V Bethel Jákob podruhé obdržel jméno Izrael, protože dosud nebylo z jeho nového jména tolik vidět. To se mělo nyní změnit. V božském dějepisectví je krátce nato toto nové jméno patriarchy poprvé použito (1. M. 35,21). Jákobovo umíněné sobectví mizí. V Egyptě žehná mocnému Faraonovi (1. M. 47,7). Při žehnání svým vnukům ukazuje udivující porozumění: Ačkoli to jejich otec Josef nechtěl, Jákob v klidném poddání se pod Boží vůli postavil druhorozeného Efraima před prvorozeného Manassesu. A na konci svého života se klaněl nad špicí své hole Bohu, který ho věrně pásal (Žid. 11,21).

Závěrečné myšlenky

První fáze Jákobova života byla určována jeho Istí a mužnou silou. Dělal všechnu čest svému jménu. Ve Fanuel Jákob poznal svou nemohoucnost, bezmocně se přidržel Boha. Třetí milník byl položen v Bethel. Tam se naučil lépe znát Boha a Jeho úmysly a rozumět jim. Stopa požehnání, kterou Jákob zanechal, se nyní rozšířila.

Kde stojíš ty, kde stojím já? Jdeme ještě ustavičně po svévolných cestách? Anebo jsme o krok dále, když jsme poznali neužitečnost své domnělé chytrosti a síly? Anebo nás Bůh už mohl vést do hlubokého společenství se Sebou, takže jsme se stali nejen podle jména, nýbrž skutečně „Božími bojovníky“?

G. Setzer, IGL, 10/2022

Nevzdaluj se ode mne

Už často bylo zdůrazněno, že téma Žalmu 22 jsou smířčí utrpení Pána Ježíše. Avšak proč potom v tomto Žalmu nacházíme tak mnohá Jeho utrpení, ke kterým došlo v prvních třech hodinách na kříži (v. 7-19)? K tomu se pojí další otázka: Proč Duch Svatý začíná u těch utrpení zvoláním našeho Pána: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ a končí probodnutím rukou a nohou našeho Spasitele? V Evangeliiích je pořadí přesně obrácené. V tomto článku se chceme těmito otázkami zabývat. Přitom zjistíme, že tím velkým tématem jsou skutečně smířčí utrpení a opuštění Krista Bohem.

Milost místo soudu

Žalm 22 je opravdu zvláštní Žalm. Obsahuje mnoho bodů, které se až do podrobností naplnily na kříži. Je to jediný Žalm, který mluví *přímo* o třech hodinách tmy a o opuštění našeho Pána. V tomto Žalmu nacházíme skutečnost, která tu ještě nikdy nebyla a nikdy více nebude: Spravedlivý je opuštěn od Boha.

Další důvod, který činí tento Žalm tak zvláštním, je skutečnost, že na žádném místě nečteme o soudu nad nepřáteli Pána ani o pomstě. To je proto tak neobvyklé, že v jiných Žalmech jsou naznačena táž Jeho utrpení od lidí, ale je tam dána odpověď pomstou a soudem. V Žalmu 69,20 nacházíme například stejně tak jako v Žalmu 22,9 posměch, který Pán musel zakusit. V Žalmu 69 potom ovšem následuje prosba o soud (Žalm 69,23-29). O ní v Žalmu 22 nikde nečteme. Zcela naopak. V druhé polovině Žalmu vidíme čistou milost, která se šíří jako proud ke stále více lidem: Nejprve k učedníkům, kteří Pána po Jeho vzkříšení obklopovali a pak tvořili shromáždění (v. 23-25); potom k ostatku Izraele, který v budoucnosti vejde do Království (v. 26-27), potom ke všem končinám země, ke všem národům v Miléniu (v. 28-30), a nakonec k lidu, který se narodí teprve v Království pokoje (v. 31-32).

Smířčí utrpení

Důvod pro čistou milost, která následuje po utrpeních, je velkým tématem tohoto Žalmu: smířčí utrpení. Když Kristus byl ve třech hodinách tmy – jsa učiněn hříchem (2. Kor. 5,21; Řím. 8,3) a obtížen hříchy (1. Pet. 2,24) – Bohem opuštěn a Jím souzen, způsobil smíření za hříchy (srv. s 1. J. 2,2; 4,10).

Smíření znamená, že Boží spravedlivé nároky vzhledem k hříchu byly obětí Krista zcela naplněny.

Dobrým obrazem k porozumění smíření je Velký den smíření. Této myšlenky se v Žalmu 22,4 chápe Pán, abychom tak řekli, sám. Aby *svatý Bůh* ve Starém zákoně mohl bydlet uprostřed lidu vykoupeného z Egypta, ale ještě hřešícího, musel nejvyšší kněz jednou v roce vejít do svatyně svatých, aby jedenkrát pokropil krví přikrytí truhly a sedmkrát před ní (3. M. 16,14.16; srv s Žid. 9,7). Ve spojení s kozlem Azazel, na jehož hlavu byly vloženy hříchy lidu a který byl poslán do vzdálené země, bylo pro lid slavným následkem to, že Bůh mohl další rok „*přebývat u chvalo zpěvů Izraele*“ (Žalm 22,4 – přel.).

Když ovšem čteme první polovinu Žalmu, nacházíme nejprve zmíněna některá utrpení, která nemají žádný smírčí charakter. Kristus mluví o posměchu lidu (v. 7-9), o tělesných utrpeních (v. 15 a 16a) a o hostejném opovržení Římanů (v. 17-19). To vše byla hrozná utrpení, avšak nemohla způsobit smíření.

Je to nyní v rozporu s tím, že téma v tomto Žalmu jsou smírčí utrpení? Ne. Celý Žalm tvoří k srdci jdoucí jednotu, a volání Pána ve verši 2: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ vyznačuje skutečně to velké téma Žalmu. První polovina obsahuje projevy Pánova srdce, které souvisí s těmito utrpeními. Druhá polovina ukazuje, co tato utrpení způsobila a způsobí.

Modlitba

Jedno slovo se v tomto Žalmu vyskytuje třikrát a jasně ukazuje, jak velké bylo utrpení Pána vzhledem k opuštění od Boha:

- „... **Vzdálils se** od spasení mého a od slov nařikání mého.“ (v. 2)
- „**Nevzdaluj se** ode mne, neboť soužení blízké jest, a nemám spomocníka.“ (v. 12)
- „*Ale Ty, Hospodine, nevzdaluj se ...*“ (v. 20)

První citovaný verš je hrozná skutečnost. Bůh Ho opustil a byl od Něho vzdálen. Oba další citované verše jsou prosbou o to, aby Bůh od Něho nebyl vzdálen. Tyto prosby společně obsahují to, co se našeho Spasitele v hodinách tmy, resp. při pohledu na tento hrozný čas, zvláště dotýkalo: opuštění Bohem.

Přitom musíme jasně rozlišovat, že Bůh byl našemu Spasiteli „*vzdálen*“ jen v těch třech hodinách tmy, kdy Ho opustil. Evangelia nám ukazují, že to byl

čas od šesté hodiny až do deváté hodiny dne (tedy od 12. do 15. hodiny). To zřetelně poznáváme podle toho, že Boží Syn v době před temnotou a v době po temnotě v plném požitku společenství oslovuje Boha jako „Otce“ (Luk. 23,34.46).

Opustil jsi Mne

Před tímto pozadím můžeme rozumět, proč Pán Ježíš mezi jiným Bohu přednáší utrpení ze strany lidí. Všechna tato utrpení byla závažnými důvody pro to, aby Bůh musel zasáhnout k Jeho záchraně. Ale On to neudělal. Bůh Ho opustil během celých tří hodin tmy.

Můžeme tedy verše 3-22a číst s následující myšlenkou:

Vzdálil ses ode Mne...

1. ... *ačkoli* ustavičně volám (v. 3). – Na rozdíl od následujících důvodů se tento verš vztahuje k tomu, že byl opuštěn. Nacházíme zde myšlenku, která nám není v Evangelích sdělena. Během celé doby tmy trpící Kristus volal ve Svém srdci ustavičně k Bohu. Avšak Bůh na toto volání neodpověděl. Během celého Svého života Kristus zakoušel, že Bůh odpovídal, když On volal (Žalm 17,6). Avšak nyní ustavičně volal a Bůh zůstal němý.
2. ... *ačkoli* nikdy nebyl opuštěn nikdo, kdo Tobě důvěřoval (v. 5 a 6). – Bůh ještě nikdy neopustil nějakého člověka, nýbrž upřímně volajícího vždy zachraňoval. Avšak Kristus nebyl zachráněn, nýbrž pak ve třech hodinách tmy byl opuštěn.
3. ... *ačkoli* moje důvěra v Tebe byla pohaněna (v. 7-9). – Na kříži Kristu pro Jeho důvěru utrhali. Ale ani tváří v tvář tomu Bůh nezakročil, nýbrž opustil Ho.
4. ... *ačkoli* jsem Tobě důvěřoval od lůna matky (v. 10 a 11). – Kristus Bohu důvěřoval od matčina lůna. V tom je On absolutně jedinečný. Také jako dítě mohl Kristus „bezstarostně spočívat“. Avšak nyní byl Kristus Bohem opuštěn a musel říci: „*Nemohu se utajiti /Nemám pokoje/.*“ (v. 3b)

U dosud jmenovaných důvodů stojí zvláště v popředí důvěra Pána k Jeho Bohu. Následující důvody mají co činit s utrpeními ze strany lidí a tělesnými utrpeními Pána na kříži. Bůh v prvních třech hodinách na kříži nezasáhl, aby

zachránil Svého trpícího Krista, nýbrž v posledních třech hodinách Ho opustil – byl od Něho vzdálen.

To nás vede k myšlence:

Ty jsi ode mne vzdálen...

1. ... *ačkoli* vůdcové Mého lidu proti Mně otevřeli svá ústa (v. 13 a 14). – Býkové z Bázan jsou obrazem vůdců izraelského národa, jehož Králem je Kristus. Oni Ho vyvrhli a křičeli, aby byl ukřižován (Marek 15,11-15). Avšak ani přitom Bůh nezasáhl, nýbrž Svého Krále (Žalm 2,6) opustil.
2. ... *ačkoli* mám nevýslovná utrpení (v. 15 a 16). – V těchto dvou verších Pán popisuje pomocí obrazů Svá tělesná utrpení, která všechna by musela vést k smrti. Avšak při tom všem Ho Bůh položil do prachu smrti.
3. ... *ačkoli* národy použily tak hrubé násilí (v. 17-19). – Jako poslední jmenuje Kristus hrubé násilí ze strany pohanů. Ti dali celé své nenávisť k Němu volný průběh. Zachránil Bůh Svého Krista z těchto utrpení? Ne, On Ho opustil.

To byla nejhlubší z Jeho ran, že Bůh Pána Ježíše v posledních třech hodinách na kříži opustil. Skutečnost, že tu bylo tolik důvodů, aby toho Spravedlivého neopouštěl, zvětšovala toto utrpení. Před tímto pozadím se nám stává Jeho zvolání na konci těch tří hodin tmy ještě významnější:

„Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“

Pořadí

U výše jmenovaných sedmi důvodů je nápadné, jak na začátku bylo poznamenáno, také pořadí. Když srovnáme toto pořadí s Evangelii, zjistíme, že důvody v Žalmu 22 nejsou Pánem jmenovány v chronologickém pořadí. Probodění rukou a nohou (v. 19) bylo, časově viděno, tím prvním. V Žalmu 22 je Pán jmenuje ovšem teprve na konci. Také pořadí se dotýká srdce:

- Trpící Kristus začíná důvodem, který, lidsky řečeno, by Bohem musel nejvíce pohnout, aby Mu už déle nebyl vzdálen, a který tím také byl pro Pána nejbolestnější: Bůh neodpověděl, ačkoli Kristus volal (v. 3). V jedné písni je to vyjádřeno takto: „On volal, Ty jsi zůstal němý, neobrátil ses k Němu.“ Neumíme si představit, jak to muselo být hrozné pro trpícího Spasitele.

- U dalších tří důvodů Pán jmenuje Svoji důvěru. Jak zlé to muselo být, že na ni v oněch třech hodinách tmy nebyla dána odpověď.
- Teprve potom jsou zmíněna utrpení ze strany lidí – která byla dodatečnou pohnutkou k tomu, aby byl očekáván Boží zásah. Také v utrpení Pána Ježíše ze strany lidí se nachází pozoruhodné pořadí. To, že Jeho vlastní národ žádal, aby Ho přibili na kříž, bylo pro Něho bolestivější, než že s Ním pohané jednali s krutým násilím. Byl to přece Jeho vlastní národ.

Smíření

Na závěr se ještě jednou vraťme ke smíření, které bylo důvodem pro to, že po utrpeních následovala výlučně milost a chvalozpěv místo soudů a pomsty.

Obětní zvířata, která byla obětována ve velký den smíření, musela být „bez vady“. Před obětováním na nich nesměla být nalezena žádná poskvrna, aby je Bůh mohl přijmout (4. M. 29,8; srv. S Mal. 1,8.10). Kristus byl „bez vady a bez poskvrny“ (1. Pet. 1,19). Během celého Svého života před křížem byl bez hříchu (1. Pet. 2,22; Žid. 4,15; 1. J. 3,5; 2. Kor. 5,21). V Žalmu 22 nalézáme kromě toho, že také během těch tří hodin tmy byl v Sobě samém plně bezhříšný a cele se podřídil Bohu:

- Ačkoli byl Bohem opuštěn, nepřetržitě Mu důvěřoval. Volal ve dne a v noci, což nám ukazuje, že Jeho důvěra od začátku až do konce zůstala obrácena k Bohu (v. 3).
- Ospravedlnil Boha za to, že Ho opustil, když řekl: „*Ty zajisté /však/ jsi svatý.*“ (v. 4) Tím řekl, že to, co Bůh učinil, bylo správné. Kristus věděl, že se musí stát „smířením za naše hříchy“ (1. J. 2,2; 4,10), aby Bůh mohl naplnit Svoji radu. Avšak k tomu musel On trpět za hříchy (1. Pet. 3,18), když jimi byl obtížen (1. Pet. 2,24), od svatého Boha za ně byl zbit (Iz. 53,5) a kvůli nim musel být opuštěn.
- Všechna utrpení, která jsou v tomto Žalmu popsána, přijal z Boží ruky. To je zřejmé z toho, když řekl: „*V prachu /do prachu/ smrti položils mne.*“ (v. 16)

Protože se i v této hrozně době prokázalo, že Kristus je „bez vady a bez poskvrny“, byla tato Oběť pro Boha tak cenná a mohla tím způsobit takové smíření. Na základě smířčích utrpení následuje v Žalmu 22 od verše 23

proud milosti. To činí výraz („AJJELETH HAŠŠACHAR“ /tj. Laň jitřních červánků/) v prvním verši Žalmu výstižným nadpisem. Obraz, který je tím zřejmě vyjádřen, jsou první paprsky slunce, které na konci noci budou vidět přes hory Izraele. Po noci, po temnotě, do které musel Kristus vejít, následují sluneční paprsky jitřních červánků – paprsky milosti, které se šíří do stále větších kruhů. Důvodem pro tuto milost je, „že *On ji skutkem vykonal*“ (v. 32). Kristus byl Bohem opuštěn, ačkoli tu byly závažné důvody pro to, že Bůh by vlastně musel zasáhnout v Jeho prospěch. Ale soud měl podle Boží vůle přes Něho přejít a On to s plnou důvěrou snesl. Za to Ho chceme věčně velebit.

M. Wolff, IGL, 11/2022

Žalm 22⁷

Verš 1: ⁽¹⁾ *Předzpěvák, podle: „Ajeleth Haššachar“.*⁸ *Davidův žalm.*⁹

Kristus jako svatá Oběť, trpící opuštění od Boha, když činil na kříži smíření.

Tento Žalm má v Knize Žalmů vynikající místo, protože představuje spravedlivý základ, na kterém může být pro vykoupené uskutečněno každé pozhénání, popsané ve všech ostatních Žalmech.

Verše 2 a 3: ⁽²⁾ *Bože můj, Bože můj, pročez jsi mne opustil? Vzdálils se od spasení mého a od slov naříkání mého.* ⁽³⁾ *Bože můj, přes celý den volám, a neslyšíš, i v noci, a nemohu se utajiti /není pro mě utišení – ČSP/.*

Verše 2 a 3 představují velké téma Žalmu – smířčí utrpení Krista. V průběhu Žalmu před námi přecházejí jiná utrpení, ale jen aby vedla k tomuto nejhlubšímu ze všech utrpení, k opuštění Bohem.

Zde, v úvodních verších, ztrácíme ze zřetele lidi a utrpení, která způsobili Kristu jako svatému Mučedníku, a je nám dovoleno poznávat Jeho utrpení z Boží ruky jako Oběti bez poskvrny, když byl učiněn obětí za hřích. V Evangelích máme vnější historii tohoto velkého díla: zde je nám dovoleno poznávat city a myšlenky Krista, když to dílo vykonával.

⁷ U jednotlivých oddílů je vložen text Žalmu z Kralické bible, a kde se to jevílo potřebné, jsou jeho části doplněny v závorkách /.../ jinými překlady, lépe vystihujícími komentář.

⁸ Tj. „Laň jitřních červánků“ * elb. př.; „Laň za úsvitu.“ – ČSP.

⁹ Nadpis doplněn dle elb. př.

Tak zde před nás přichází Jeden, který je Bohem absolutně opuštěný. V Jeho úzkosti není pro Něho v Bohu žádné pomoci. Slova Jeho úpění nevyvolávají od Boha žádnou odpověď. Jeho volání nedostává od Boha žádnou odpověď. Noční doba Mu nepřináší od Boha žádné odpočinutí (JND). Nicméně Ten, který je takto opuštěn, je ten jediný absolutně Spravedlivý na zemi. Dále tento Spravedlivý, ačkoli je opuštěný, zachovává neotřesenou důvěru v Boha. Může stále říkat: „Bože můj,“ a s vědomím Svě vlastní dokonalosti se může ptát. „Proč jsi Mne opustil? Proč jsi tak daleko od toho, abys Mi pomohl, a od slov Mého křiku?“

Verš 4: ⁽⁴⁾ *Ty zajisté jsi svatý, zůstávající vždycky k velké chvále Izraelovi /který přebýváš u chvalozpěvů Izraele – elb. př./*

To, že Bůh by měl opustit dokonale spravedlivého člověka v jeho úzkosti, je zcela proti Božím cestám s lidmi. A přece jsme ujištěni, že u Boha nemůže být žádná nespravedlnost. Tak se učíme ze rtů Krista samého, že v tomto vážném a jedinečném případě byl Bůh dokonale spravedlivý, když opustil toho absolutně Spravedlivého; neboť Pán může říci: „*Ty zajisté jsi svatý.*“ Takto Ten, který je Bohem opuštěn, je Ten, jenž zcela ospravedlňuje Boha. Tato slova však činí více než jen to, že nás ujišťují o Boží svatosti v opuštění Krista na kříži. Učí nás o hluboké nutnosti toho, aby Kristus byl opuštěn, když nesl hříchy, jestliže má být Boží svatost zachována a člověku požehnáno.

Takto v tomto velkém Žalmu kříž před námi ani tak neukazuje špatnost člověka, která vyžaduje soud, ale ukazuje smířčí dílo Krista, které zachovává Boží slávu, zajišťuje požehnání věřícího a klade základ pro naplnění vsí Boží rady.

Kristus ve Svém dokonalém životě poslušnosti oslavil Boha, když ukazoval dokonalou dobrotu. Ve Svě smrti oslavil Boha tím, že byl učiněn hříchem a nesl soud, náležející hříchu, a tak provždy vyhlásil, že Bůh je svatý Bůh, který si oškliví hřích a nemůže hřích přecházet.

Nadto tím, že nesl hříchy a soud náležející hříchu, a že byl učiněn hříchem a vytrpěl odplatu za hřích, Kristus zajišťuje věčné požehnání věřícího.

Dále je smířčím dílem položen spravedlivý základ pro naplnění vsí Boží rady. V Boží radě bylo, aby přebýval uprostřed chválících lidí. Zde je před námi více chvála od Izraele, a přece totéž dílo umožní Bohu, aby přebýval uprostřed chválících lidí ve dnech tisíciletého království, umožní Bohu bydlet

s lidmi a uznávat je za Svůj lid, tak jako oni Jej budou uznávat za svého Boha v novém nebi a na nové zemi ve dnech věčnosti (Zj. 21,1-3).

Verše 5 a 6: ⁽⁵⁾ *V tobě doufali otcové naši, doufali, a vysvobozovals je.* ⁽⁶⁾ *K tobě volávali, a spomáhals jim; v tobě doufali, a nebývali zahanbeni.*

Bezprecedentní (neslýchaný) případ spravedlivého člověka, který je opuštěn, je učiněn zjevnějším skrze porovnání Božích cest se všemi jinými, kteří obrátili svoji důvěru k Bohu. Celá historie dokazovala, že otcové, kteří důvěřovali v Boha, byli vysvobozováni. Spravedliví lidé mohli ve skutečnosti vytrpět mučednickou smrt, ale nikdy nebyl spravedlivý člověk Bohem opuštěn.

Verše 7 – 9: ⁽⁷⁾ *Já pak červ jsem, a ne člověk, útržka lidská a povrhel vůbec /od lidu opovržený – elb. př./.* ⁽⁸⁾ *Všichni, kteří mne vidí, posmívají se mi, ošklebují se, a hlavami potřásají, říkajíce:* ⁽⁹⁾ *Spustiltě se na Hospodina, nechť ho vysvobodí; nechať jej vytrhne, poněvadž se mu v něm zalíbilo.*

Na rozdíl od otců tu je Jeden, s kterým je jednáno, jako kdyby byl méně než člověk. Je ponechán, aby strpěl plnost lidského opovržení, vyjádřeného sedminásobnou formou: (1) Je považován za méně než člověka – „červ“; (2) je jako kdyby neměl žádnou cenu – „ne člověk“; (3) Je Jím opovrhováno – „útržka lidská“; (4) je Jím opovrhováno Židy – „od lidu opovržený“; (5) je předmětem lidského opovrživého posměchu – „posmívají se mi“; (6) je předmětem urážky – „ošklebují se“; (7) je předmětem výsměchu – „*hlavami potřásají, říkajíce: Spustil se na Hospodina, nechť ho vysvobodí; nechať jej vytrhne, poněvadž se mu v něm zalíbilo.*“

Verše 10 – 12: ⁽¹⁰⁾ *Ježto ty jsi, kterýž jsi mne vyvedl z života, ustaviv mne v doufání při prsích matky mé.* ⁽¹¹⁾ *Na tebe jsem uvržen od narození svého, od života matky mé Bůh můj ty jsi.* ⁽¹²⁾ *Nevzdaluj se /Nebud' vzdálen/ ode mne, nebo soužení blízké jest, a nemám spomocníka.*

Nicméně Ten, kterým lidé opovrhovali a kterého Bůh opustil, byl ten jediný absolutně spravedlivý člověk: Ten, který od chvíle Svého příchodu na tento svět se vyznačoval dokonalou důvěrou v Boha, neboť mohl říci: „*Ustaviv mne v doufání při prsích matky mé.*“ Nadto byl dokonale závislý, neboť také mohl říci: „*Na tebe jsem uvržen od narození svého.*“ A dokonalý ve své poddanosti, neboť říká: „*Bůh můj ty jsi.*“ A přece ten jediný, jehož důvěra

v Boha, závislost na Bohu a poddanost Bohu byly naprosto dokonalé od začátku až do konce Jeho života na zemi, se nachází v nejhlubším trápení a „nemá spomocníka“.

Verše 13 – 16: ⁽¹³⁾ *Obkličují mne býkové mnozí, silní volové z Bázan obstupují mne.* ⁽¹⁴⁾ *Otvírají na mne ústa svá, jako lev rozsápávající a řvoucí.* ⁽¹⁵⁾ *Jako voda rozplynul jsem se, a rozstoupily se všechny kosti mé, a srdce mé jako vosk rozpustilo se uprostřed vnitřností mých.* ⁽¹⁶⁾ *Vyprahla jako střepina síla má, a jazyk můj přilnul k dásním mým, anobrž v prachu smrti položils mne.“*

Verše, které následují, představují zkoušku od Boha, která přichází skrze člověka. Ve verších 13 až 16 je před našimi zraky smrtelná nenávist židovského národa. Ve verších 17 až 21 je viděno protivení se Kristu od národů (pohanů). Nakonec v první části verše 22 je to moc ďábla, s kterou se Pán musí setkat.

Jako býk, užívající svou velkou sílu, když je zaslepen divokostí, tak vůdcové židovského národa, slepí k rozumu a lhostejní k právu, s neomezeným násilím a zuřivostí užili své postavení moci ve svém smrtelném protivení se Pánu. Jako řvoucí lev, směřující ke zničení své kořisti, tak byli rozhodnuti k usmrcení Krista.

Pán nebyl ušetřen ani tělesného utrpení, neboť v tomto hrozném postavení musí okoušet každý způsob zkoušky. Krajní vyčerpání a vypětí každého údu těla, a žízeň, to vše přechází před našima očima.

A přece ve vší této zkoušce Pán hledí za člověka, který je bezprostřední příčinou těchto utrpení, a vidí Boží ruku. Říká: „*V prachu smrti položils mne.*“ Není to prostě špatnost člověka, která je před Jeho svatou duší, ale spíše Boží svatost, která užívá člověka k vykonání Své vůle.

Verše 17 – 19: ⁽¹⁷⁾ *Nebo psi obskočili mne, rota zlostníků oblehla mne, zprobíjeli ruce mé i nohy mé.* ⁽¹⁸⁾ *Mohl bych sčísti všechny kosti své, oni pak hledí na mne, a dívají se mi.* ⁽¹⁹⁾ *Dělí mezi sebou roucha má, a o můj oděv metají los.*

Ve verších 17 až 19 máme před sebou protivení se Kristu od pohanů. Jako psi, kteří jednají bez srdce a bez svědomí, vydávají na smrt Toho, kterého považují za nevinného. Když probodli Jeho ruce a Jeho nohy, s hrubou chladností, která nezná ani stud ani cit, na Něho hledí a losují o Jeho oděv.

Verše 20 – 22: ⁽²⁰⁾ *Ale ty, Hospodine, nevzdaluj se /nebud' vzdálen/, sílo má, přispěj k spomožení mému.* ⁽²¹⁾ *Vychvať od meče duši mou, a z moci psů je-dinkou mou.* ⁽²²⁾ *Zachovej mne od úst lva, a od rohů jednorožcových vyprošť mne /vyslyšel jsi mne/.*

Dvakrát v průběhu Žalmu ten svatý Trpitel apeloval na Boha, aby nebyl vzdálen od Něho v Jeho utrpeních (v. 2 a v. 12); nyní se potřetí obrací od Svých pronásledovatelů a Svých utrpení a hledí přes lidi k Bohu a může říci: „*Ale ty, Hospodine, nebud' vzdálen ode mne.*“ Tak se stává jasným, že jestliže je před nás přivedeno protivenství od lidí, není to tolik k ukázání hrozného zla lidí, které v jiných Žalmech volá po soudu, ale spíše k ukázání, že dokonce i v utrpeních, způsobených lidmi, byl Pán bez pomoci od Boha. A tak je před nás přivedeno Jeho krajní opuštění na kříži vzhledem ke smíření. Nicméně, v opuštění zůstává Kristova důvěra v Boha neotřesena. I když utrpení, způsobená člověkem, jsou pocítována se vší dokonalou citlivostí Krista, přece jsou přijímána jako přicházející od Boha (v. 16). Tak Bůh sám je Ten, ke kterému Trpitel vzhlíží pro pomoc a vysvobození.

Je hledáno trojí vysvobození: předně od meče soudu, potom od moci člověka, a nakonec od moci Satana – od úst lva. Nicméně soud musí být nesen dříve, než může přijít vysvobození. Slovo Pána skrze proroka se nejprve musí naplnit: „*Ó meči, prociť na pastýře mého a na muže bližního mého /muže, který je mým bližním/, praví Hospodin zástupů.*“ (Zach. 13,7)

Verš 22b: ^(21b) *... a od rohů jednorožcových vyprošť mne /vyslyšel jsi mne/.*

Takto byla snesena každá forma utrpení – nepřátelství Židů, bezostyšný odpor pohanů, Satanova zlomyslnost, a nade všechno opuštění od Boha, když bylo činěno smíření. Potom, když vše přešlo, když to velké dílo smíření je dokonáno a je dosažen krajní bod utrpení, vyjádřený rohy jednorožcovými /buvolů/, je slyšeno volání Trpitele a odpověď přichází. Kristus může říci: „*Vyslyšel jsi mne.*“ Vzkříšení bylo důkazem pro člověka, že Kristus byl slyšen a že dílo bylo přijato. Nicméně, Kristus sám si byl vědom toho, že byl slyšen a že dílo bylo přijato, hned, jak dílo smíření bylo dokonáno. Proto, jak se dovídáme z Evangelii, byla Pánem ihned užita řeč dokonalého obecenství. Už neříká: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ Ale: „*Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého.*“ (Luk. 23,46)

Ihned přecházíme na půdu vzkříšení a v této druhé polovině Žalmu máme požehnané výsledky Kristova díla na kříži. Utrpení Krista na kříži mají dvojí

charakter. Trpěl jako trpělivý Mučedník z ruky lidí; trpěl jako Oběť bez poskvrny pod Boží rukou. Mučednická utrpení si žádají soud svatého Boha, který nemůže být lhostejný k urážkám vršeným na Krista; proto Žalmy, které ukazují Jeho mučednická utrpení, jako např. Žalm 69, mluví také o soudu nad Jeho nepřáteli. Jeho utrpení jako svaté Oběti otevírají cestu pro požehnání člověku. Tak máme v tomto Žalmu řeku milosti, vytékající z kříže a rozšiřující se ve svém toku.

Verše 23 – 25: ⁽²³⁾ *I budu vypravovati bratřím svým o jménu tvém, uprostřed shromáždění chváliti tě budu, řka:* ⁽²⁴⁾ *Kteří se bojíte Hospodina, chvalte jej, všecko símě Jákobovo ctěte jej, a boj se ho všecka rodino Izraelova.* ⁽²⁵⁾ *Nebo nepohrdá /nepohrdl – elb. př./, ani se odvrací /neodvrátil – elb. př./ od trápení ztrápeného, aniž skrývá /skrýl – elb. př./ tváři své od něho, nýbrž když k němu volá/volal elb. př./, vyslychá /slyšel – elb. př./ jej.*

Toto požehnání je spojeno s vyhlášením Božího jména. Víme, že to je jméno Otec, které zjevuje Otcovo srdce a všechna požehnání, pojatá v radě Jeho srdce. Toto jméno je vyhlášeno Kristem ve vzkříšení těm málo učedníkům, které shromáždil kolem Sebe na zemi, o kterých mluví poprvé jako o Svých „bratřích“ v poselství, které znělo: „Jdi k bratřím svým, a pověz jim: V/y/stupují k Otci svému, a k Otci vašemu, k Bohu svému, a k Bohu vašemu.“ (Jan 20,17)

O něco později, když byli učedníci shromážděni za zavřenými dveřmi, se Pán zjevuje uprostřed shromáždění, a naplňuje srdce učedníků radostí – vede chválu. To požehnání není omezeno na těch málo shromážděných s Pánem ve svém středu. Je pro všechny zbožné v Izraeli, kteří se bojí Pána. Mají vědět, že Bůh přijal tu velkou oběť. „*Nebo nepohrdl, ani se odvrátil od trápení ztrápeného, aniž skrýl tváři své od něho, nýbrž když k němu volal, slyšel jej.*“ My můžeme slabě oceňovat tu velkou smířcí oběť, ale naše požehnání nezávisí na míře našeho oceňování, ale na dokonalém ocenění Kristova díla Bohem a Božím nekonečným uspokojení z něho.

Verše 26 a 27: ⁽²⁶⁾ *O Tobě chvála má v shromáždění velikém, sliby své plniti budu před těmi, kteří se bojí tebe.* ⁽²⁷⁾ *Jísti budou tiší a nasyceni budou, chváliti budou Hospodina ti, kteří ho hledají, živo bude srdce vaše na věky.*

Řeka milosti se šíří dále, neboť nyní postupujeme k „*velkému shromáždění*“. To je Izrael, znovu shromážděný a obnovený pro požehnání Milénia. Kristus povede jejich chválu a naplní každé zaslíbení, které bylo učiněno. Potom

skutečně budou tiší jíst a budou uspokojeni, Pán bude chválen a už tam nebudou zlomená a prázdná srdce, ale srdce budou žít „na věky“ v plnosti radosti.

Verše 28 – 30: ⁽²⁸⁾ *Rozpomenou a obrátí se k Hospodinu všechny končiny země, a skláněti se budou před ním všechny čeledi národů.* ⁽²⁹⁾ *Nebo Hospodinovo jest království, a on panuje nad národy.* ⁽³⁰⁾ *Jísti budou a skláněti se před ním všichni tuční země, jemu se klaněti budou všichni sestupující do prachu, a kteří duše své nemohou při životu zachovati.*

Požehnání se dále rozšiřuje a objímá všechny končiny země a všechny rodiny národů. Budou vzpomínat na to, co Kristus vykonal na kříži a obrátí se k Hospodinu a budou se klanět. Ten, který byl lidmi zavržen, bude vládnout mezi národy. Požehnání dosáhne každou třídu, blahobytné – tučné země; ty, kteří jsou v krajní nouzi – hotovi sestoupit do prachu; a chudé, kterým chybí prostředky, aby udrželi duši naživu.

Verše 31 a 32: ⁽³¹⁾ *Símě jejich sloužití mu bude, a přičteno bude ku Pánu v každém věku.* ⁽³²⁾ *Přijdou, a lidu, který z nich vyjde, vypravovati budou spravedlnost jeho; nebo ji skutkem vykonal /že on to učinil/.*

Nakonec bude požehnání plynout dny Milénia k budoucím generacím. Jeho spravedlnost – zjevená ve smírčí oběti, ve vyvýšení Krista a opatření svátku požehnání – bude vyprávěna lidem, kteří se narodí. A ta celá velká společnost vykopených to bude s radostí uznávat.

„*On to učinil.*“ Tato rozsáhlá řeka požehnání, kterou jsme viděli jako malý potůček mezi několika učedníky v den vzkříšení, který tekł skrze věky, a ještě poteče dny tisíciletého království a bude rozšiřovat svůj tok, aby zahrnul všechny končiny země, a rozšíří se ke generacím, které se ještě nenarodily, má své čisté prameny ve smírčích utrpeních Krista – „*On to učinil.*“

Odpověď na volání: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ pronesené ve tmě na kříži, přijde zprostřed rozsáhlého zástupu chválících lidí, přivedených do věčného požehnání, když budou hledět zpět ke kříži a řeknou: „*On to učinil.*“

H. Smith, The Psalms

